

komme med en saadan Tilfjendegivelse til de bornholmiske Retsbetjente, og det er af den Grund, som blev fremhævet saa stærkt af det ærede Medlem for Viborg Amts 2den Valgfreds nemlig, at jeg ikke er berettiget dertil. Et er, at jeg som Jurist kan have den Mening, at det kan være Underdommerens Pligt at efterkomme en Begjæring fra Høiesteretsadvokater om nye Oplysninger i Sagen. Det har jeg udtalt. Det falder jo i min Lod saabel som i de andre Herrers Lod, at naar vi diskutere en Sag her, siger man sin Mening om den gjældende Ret, men deraf følger jo ikke, at man selv har Afgjørelsen af Spørgsmaalet. Der er jo mangfoldige Ting, der mellem Aar og Dag falde ind under Diskussionen her, og hvor jeg og de andre Herrer udtale vor Mening om, hvad der er gjældende Ret, men derfor vide vi dog Allesammen meget godt, at det er Domstolene, der i sidste Instants have at afgjøre Sagen. Og selv om jeg nu mener, at det er overensstemmende med den hidtil gjældende Praxis i det Hele taget og maa siges at være Reglen, at Underdommeren skal efterkomme saadanne Begjæring om nye Oplysninger, naturligvis forudsat, at den ikke gaar ud paa at forlange Noget, som er urimeligt eller umuligt efter den Retsforfatning, vi have, selv om jeg har den Mening personlig, følger ikke deraf, at jeg har Lov til at paalægge Retsbetjentene at forholde sig saaledes, som det er ønsket i Dagsordenen. De handle, naar de optage Forhør, tilveiebringe Tingssvidner og deslige efter Høiesteretsadvokaternes Begjæring som Dommere, og forsaavidt som de virke som Dommere, har jeg ikke Lov til at give dem Paalæg. Skulde denne Sag bringes til en korrekt Afgjørelse, kan det kun ske paa den Maade, at man, naar en eller anden Retsbetjent negter at tilveiebringe de Oplysninger, som Advokaterne forlange, lader ham afgive en Kjendelse i saa Henseende og derefter indbringe denne Kjendelse for en høiere Domstol, naturligvis til lyvende og sidst for Høiesteret. Paa den Maade vil man faae en korrekt Afgjørelse, en saadan Afgjørelse af Spørgsmaalet, som Retsforfatningen medfører. Man er ganske inkompetent til at give Dommerne som saadanne Paalæg i denne Henseende. Deraf følger, at jeg ikke vil prostituere mig ved at gjøre det, og derfor maa jeg i ethvert Tilfælde fraraade Vedtagelsen af en saadan Dagsorden. Jeg tror heller ikke, der er nogenjomhelst Grund til den. Der er vist ikke den mindste Grund til at antage, at Høiesteretsadvokaterne skulde have forjont i disse bornholmiske Sager at benytte den Ad-

gang, de have til at begjære den Slags Oplysninger erhvervede. Jeg maa derfor i det Hele taget slutte mig til Mindretallet og under alle Omstændigheder fraraade Vedtagelsen af den motiverede Dagsorden, da dens Efterkommelse fra min Side vilde være et Overgreb overfor, hvad Administrationen er berettiget til i Forhold til den dømmende Magt.

Ordføreren (Leth): Jeg skal i Anledning af de Ytringer, der ere fremkomne, først tale om det Spørgsmaal, som den meget ærede Justitsminister sidst berørte, nemlig, hvorvidt han er berettiget til at give Dommerne et saadant Paalæg, som er omtalt i den foreliggende Dagsorden. Den meget ærede Minister brugte i den Henseende særdeles stærke Udtryk, ikke alene, at han ikke ansaa sig for berettiget til at gjøre det, men endogjaa, at han ikke vilde prostituere sig ved at gjøre det. Jeg skal ikke komme ind paa det almindelige Spørgsmaal, som ellers kunde være interessant, nemlig hvad det nuværende Ministerium under Omstændigheder anser sig berettiget til, men jeg vil kun sige, at efter min Mening, som jeg nu skal begrunde, er den meget ærede Justitsminister fuldkommen berettiget til at give Underdommerne et saadant Paalæg. Det vil nemlig erindres, og det er selvfølgelig, den meget ærede Justitsminister bekendt, at den retslige Underjøgelse, Forhør, ikke alene forterer under Domstolene, men at Tilsynet med disse Forhør og Paalæg om at fortsætte dem i en eller anden Retning henhører under Administrationen. Som bekendt skulle i en Justitsdag Forhørene, saa snart de ere sluttede, indsendes til Amtmanden, og Amtmanden har da ikke alene den Myndighed, at han kan bestemme, om Aktion skal beordres eller ikke, men han har tillige den Myndighed, at han kan beordre Underdommeren til at optage nye Forhør i en eller anden Retning som han paapeger ... (Klein: Nei!) So, det har han netop, og det sker. Jeg veed, ikke, om det ærede Medlem for Grø (Brodenhuus-Schaf) er til Stede, thi jeg tror, at han som Amtmand vil bekræfte den Opfattelse, jeg her fremsætter, og jeg har ogsaa set i de Sager, som ere forekomne, at Amtmanden har gjort det. Og naar Amtmanden har den Myndighed, som jeg bestemt paastaar at han har efter dansk Ret, har Justitsministeren, der staar over ham, den selvfølgelig ogsaa, og saa kan Justitsministeren altsaa ligesaa vel som Amtmanden give Underdommerne Regler med Hensyn til, hvorledes de have at forholde sig ved Optagelse af nye Forhør, som findes nødvendige. Jeg veed